טבע ומהות
בית ספר לפסיכותרפיה ומרכז טיפולי

סילבוס:
חוות ומרחבי טיפול קהילתיים בטבע

קורס לרכישת עקרונות, פרקטיקות ואתיקה מקצועית

יצירת קשר

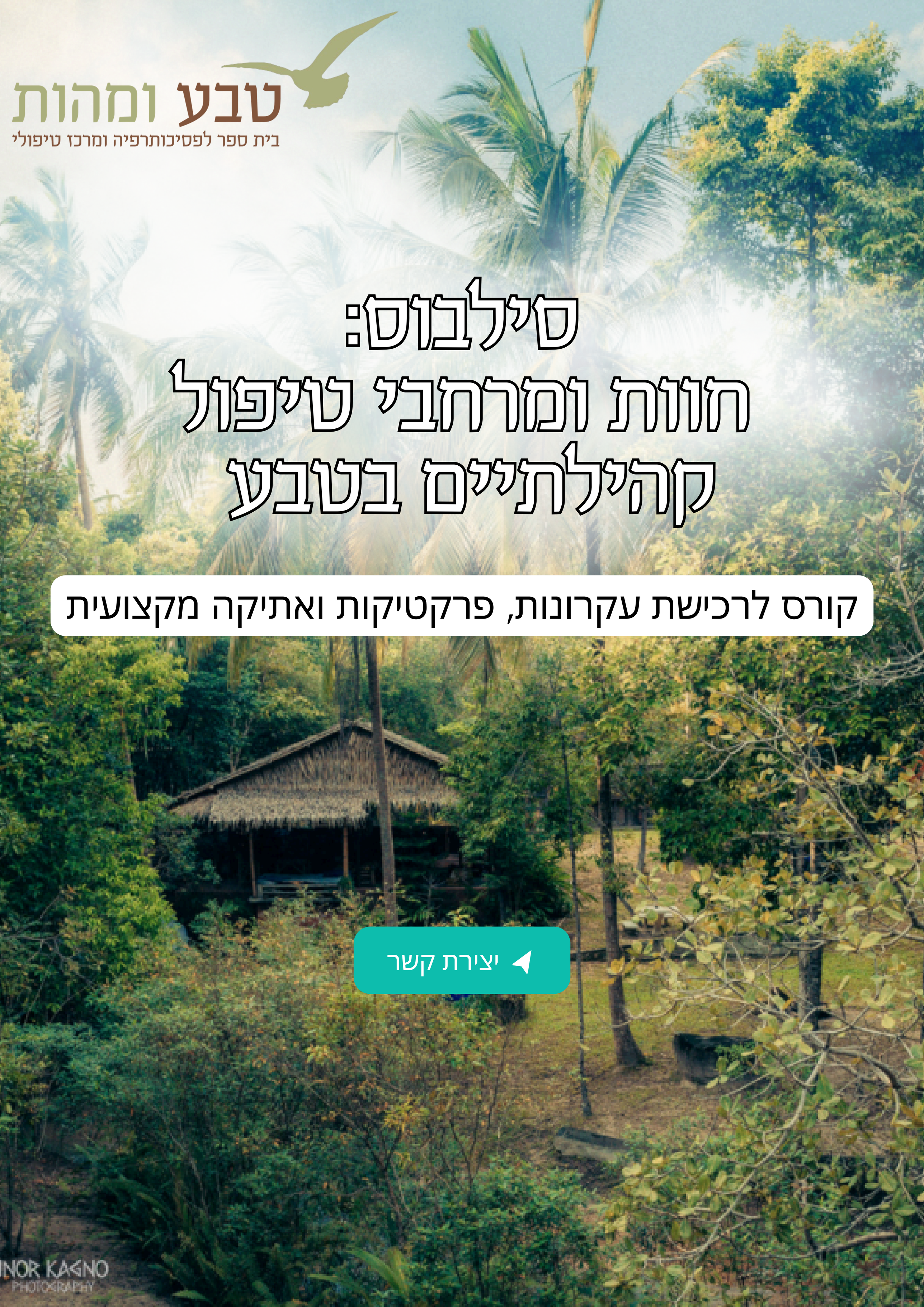

אירועי השבעה באוקטובר והמלחמה העלו צורך דחוף במענים טיפוליים חלופיים ובמודלים חדשניים של טיפול ושיקום בישראל. הצורך הביא לריבוי חסר תקדים של מענים קהילתיים הפועלים במרחבי הטבע, ולתחילתה של תנועה רחבה המחלחלת גם לשירותי טיפול ותיקים.

חוות ומרחבי מרפא בטבע הפכו למודל עבודה טיפולי-שיקומי מוביל, המאפשר להגיש סיוע לאוכלוסיות נרחבות - צורך חיוני בעת הזו בישראל. זהו מודל קהילתי אינטגרטיבי המציע מענים מעולמות הגוף, הנפש והרוח ונשען על הטבע והחי ועל עשייה ויצירה ככוחות מרכזיים לעידוד שיקום וצמיחה.

הקורס מציע הכרות מעמיקה עם כוחות הריפוי של עבודה מעין זו ועם פרקטיקות הניתנות ליישום בשטח, כמעט בכל שירות טיפולי. זאת לצד מפגש עם אתגרי המודל ועם התשתית האתית החיונית.

מטרת הקורס היא להרחיב ולשכלל את המענים של כל מי שעוסק בטיפול ובשיקום כיום בישראל.
במציאות של טראומה קולקטיבית, מרחבי טיפול קהילתיים הם פלטפורמה הכרחית ליצירת קהילות ולטיפוח תהליכי התחדשות בחברה.

מבנה

5 מפגשים בימי רביעי בזום.
שעות: 16:30-20:00.

בכל מפגש יוצגו שתי הרצאות ואינטגרציה של החומר הנלמד בהובלת הרכזות האקדמיות של הקורס.

~ מפגש 6 - מפגש בונוס פרונטלי במרחב "אדמה טובה" במושב סתריה.
המפגש יתקיים בתאריך 04.12.2026 בשעות 10:00-13:30.

דרישות לקבלת תעודה

*השתתפות בכל המפגשים עם מצלמה פתוחה.
*במקרה של צפייה בהקלטות- לא תתקבל תעודה.

פירוט המפגשים

28.10.2026 **ממשבר לצמיחה**	דברי פתיחה	"מתוך האדמה החרבה הזאת נצמח" \ יעל שושני רום וד"ר גילה אמיתי	מאז השבעה באוקטובר אנו עדים לשינוי מואץ, אולי מהפכני, בעולם הטיפול ובריאות הנפש בישראל. בהרצאת פתיחה קצרה זו, נסקור את מפת השינויים וההתפתחויות ונזמין להרהר יחד בתהליכים שמובילים לשינויים מסקרנים אלה ונבקש להתבונן בהם כביטויים של צמיחה מטראומה.
	אחרי כל המדבר הזה	התפקיד המנהיגותי במסע ממשבר לצמיחה \ פרופ' יוסי לוי בלז	ההרצאה תעסוק בתפקיד המנהיגותי במסע ממשבר לצמיחה – מהתפרקות וכאב אל רגנרציה אישית וחברתית. נבחן את המושג מנהיגות פסיכולוגית ונתעמק בדרכים שבהם מנהיגות זו יכולה לייצר אדוות של משמעות, שייכות ותקווה בתוך מערכות אנושיות פגועות, בדרך ליצירת צמיחה ותנועה במערכות אלו.
04.11.2026 **יסודות**	עקרונות הליבה	מה מרפא במרחב מרפא? \ ד"ר ליה נאור	הרצאה זו תעסוק בתפיסות, עקרונות ופרקטיקות שבבסיס מרחב מרפא כמודל ייחודי ורב מימדי לבריאות הנפש. נעמיק בארבעת עקרונות היסוד של המודל כשהבסיס התיאורטי והפרקטיקה מהנסיון בשטח משולבים יחדיו כדי לשפוך אור על התנאים הנדרשים לשינוי והבראה וחושפים את מה שמרפא במרחב מרפא.
	קרן של אפלה בתוך מיכל של אור	עקרונות עדכניים לטיפול בסביבה מיודעת טראומה \ ד"ר תולי פלינט	בהרצאתו, ד"ר תולי פלינט יתמקד בתהליכי התמרה של קיפאון טראומטי לתנועה חיונית, נושא השזור כחוט השני בעבודה הטיפולית בחוות ובמרחבי מרפא בטבע. החיבור בין הניסיון הקליני העמוק של פלינט לבין המרחב הפתוח מאפשר להבין כיצד סביבה חיה, קהילתית ועוטפת מסייעת בוויסות מערכת העצבים ומעניקה מרחב מיטיב לעיבוד ולצמיחה מטראומה.

11.11.2026 **קשר, הדדיות, קהילה**	צריך כפר שלם כדי לעבד אובדן של ילד	על מלאכת הבניה של קהילות ועל כוחה של קהילה לעיבוד וצמיחה מאובדן ושכול טראומטי \ עינת חיימוביץ׳	ההרצאה תעסוק בתפקידה של הקהילה בהתמודדות עם טראומה ושכול, וביכולתה להוות מרחב המאפשר עיבוד, משמעות וצמיחה מתוך שבר. נבחן אילו תנאים מאפשרים לקהילה להיווצר ולהשתמר לאורך זמן, מה מייצר תחושת קהילה חיה ומשמעותית, וכיצד קשרים אנושיים, הדדיות ושייכות פועלים כמשאבים טיפוליים. מתוך הניסיון בהקמה והפעלה של מרחבים קהילתיים לנפגעי טראומה ושכול, נעמיק באופן בו קהילה יכולה להפוך לא רק למסגרת תומכת, אלא גם למרחב של ריפוי, התפתחות וחיבור מחודש לחיים. ההרצאה תציע מבט על הקשר בין מרחב, קהילה ותהליכי החלמה.
	המרחב כזולתעצמי	על העמדה הטיפולית והתשתית הצוותית במרחבי טיפול בלתי-פורמליים \ מירית סידי	מרחבים טיפוליים פועלים בישראל מזה עשורים רבים, בעיקר בעבודה עם נוער וצעירים בסיכון. בהרצאה נתבונן לעומק על מודל זה ועקרונותיו. נבחן כיצד בונים ומתחזקים צוות המסוגל להחזיק מרחב כזה, נדון באופי הקשרים הייחודים הנרקמים במרחב ובאופן בו קשרים אלו מאפשרים הישענות ומייצרים תהליכי עומק של שינוי וריפוי. באמצעות מושג הזולתעצמי נתבונן במרחב הפתוח כעל מטריצה אמפטית המאפשרת הכרה, מפגש, התקיימות והתפתחות סובייקטיבית בתוך הקשר של קשר, שייכות וקהילה.
18.11.2026 **אקטיביות, עשייה, אייג׳נסי**	מהאדמה אל הנפש	חקלאות כבסיס לתהליכי ריפוי וצמיחה \ יוני יפת רייך	נבחן כיצד מודלים של חקלאות משקמת וקהילה מכילה משמשים כמראה לתהליכי צמיחה אנושיים, ואיך המגוון הביולוגי בשדה מתכתב עם המגוון האנושי בחיים. נצלול אל תוך התפיסה שרואה באדם, באדמה ובקהילה מארג אחד בלתי נפרד, שבו ריפוי של האחד מזין את האחר. מתוך הניסיון של קיימא, נגלה איך סביבה שאינה מפרידה בין קושי להזדמנות הופכת למרחב של טרנספורמציה אמיתית.
	עשייה כהחלמה	מודל מבוסס-מחקר של מרחבי שיקום באמצעות עשייה \ ד"ר גילה אמיתי	הרצאה זו תציג ממצאי מחקרים שנערכו במרחבי עשייה שיקומיים וטיפוליים, ותמשיג עקרונות מהותיים לבניית מרחב עשייה בו אנשים שחוו מצוקות משמעותיות יכולים לעבור תהליך של החלמה וריפוי, מבחינה התנהגותית, רגשית ותפיסתית-קוגניטיבית, תוך דיאלוג עם עקרונות הטיפול מיודע-הטראומה. דגש מיוחד יינתן למושג "סוכנות ביחסים" (relational agency) המושאל לשיח השיקומי ומתאר את עבודתם של אנשי המקצוע כעבודה הנעשית בתוך הקשר של יחסים, שותפות והיענות, תוך כינון משאבים משותפים לייצור שינוי.

25.11.2026
אתגרים, גבולות ואתיקה

רפסודה בלב ים	אתגרים ודילמות בניהול חוות ומרחבים שיקומיים \ דוד פוני	ההרצאה תעסוק באתגרים ובדילמות המקצועיות והאנושיות הכרוכות בהובלה של חוות ומרחבים שיקומיים. דרך התבוננות בחיי היומיום של מרחבים אלו ובחזון המנחה אותם, נבחן שאלות יסוד הנוגעות למהותו של תהליך השיקום: מהו שיקום וכיצד הוא מתבטא בפועל (ולעיתים גם נותר סמוי מן העין)? מי מלווה את מי בתהליך ומי בכלל אחראי לו? איך נושאים את המתח בין קבלה והכלה לבין עידוד לשינוי ותנועה? כיצד מושיטים יד? איך מתמודדים עם חוסר אונים ואובדן תקווה וממשיכים להחזיק אנרגיה של חיים? ולבסוף, כיצד מאזנים בין הכוח המרפא של קהילה לבין הכרה בקצב, בצרכים ובמסע הייחודי של כל אדם?
גבולות המיכל	סטינג, אתיקה וסטנדרטים מקצועיים \ יעל שושני-רום	מודל העבודה הייחודי והחדשני שבו עוסק הקורס, מצריך מודעות גבוהה לנושאים כגון גבולות, סטינג ואתיקה. דווקא במרחבים בהם נעשית עבודה טיפולית בלתי-פורמלית המבוססת על הדדיות ושותפות בתוך סביבות טבעיות, חשוב שתהיה בהירות ותחזוקה קבועה של המבנה המקצועי, מטרותיו וגבולותיו. על הצוותים להשקיע מחשבה ולהפנות את תשומת הלב למרכיבים אלו בעבודתם, המהווים את המיכל שבתוכו ניתן לפעול מתוך חופש, קרבה ואותנטיות.

04.12.2026
שעות: 10:00-13:30

מפגש בונוס פרונטלי	מפגש בונוס פרונטלי בחווה השיקומית "אדמה טובה" במושב סיתריה. שיח עם 4 משתתפים שיספרו בגוף ראשון על תהליכים טיפוליים-שיקומיים עמוקים שעברו במרחבים ובחוות. \ יעל שושני-רום וד"ר גילה אמיתי	
משולש הריפוי	טבע, נוכחות חומלת וחיבור אנושי מיטיב \ אסי שורק	במפגש נסקור את שלושת גורמי הריפוי מבוססי מחקר: חיבור לטבע, נוכחות חומלת וקהילה אמפטית. נדגים כיצד הם מתגלמים בתוך מרחבי מרפא ומהווים עוגנים הכרחיים למלאכת השיקום וההחלמה ממצבי משבר וטראומה. בנוסף נתייחס לאופן בו מרחבי מרפא בטבע יוצרים גשר של ריפוי בין השבר האישי לבין זה הקולקטיבי.

מחיר הקורס לקהל הרחב: 1,220 ש"ח
מחיר הקורס לבעלי מנוי טבע ומהות: 960 ש"ח

דוא"ל משרד
ptherapy@tevamauht.org

טלפון משרד - ענברי
054-580-9323

וואטסאפ בלחיצה